

**ZAGADNIENIA DO ĆWICZEŃ LABORATORYJNYCH Z PODSTAW BIOCHEMII DLA
KOSMETOLOGÓW
DLA STUDENTÓW II ROKU KOSMETOLOGII**

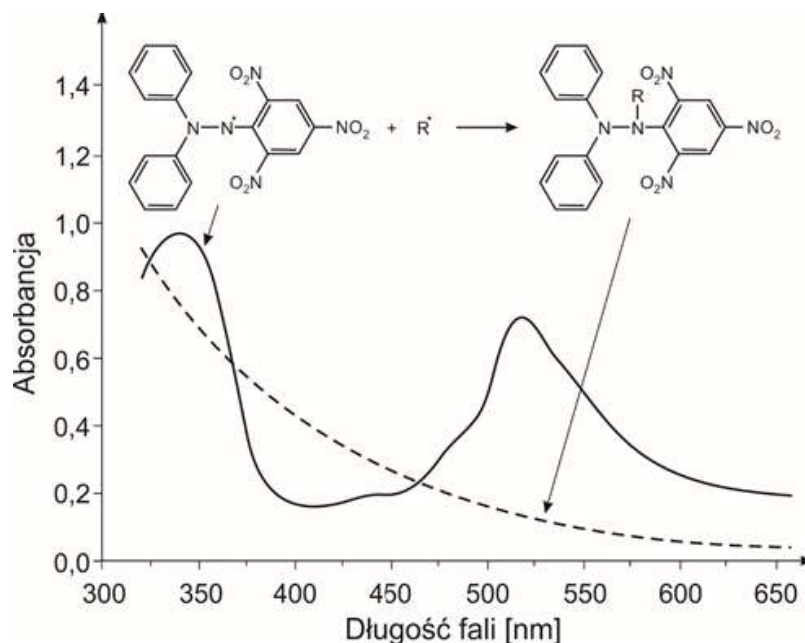
**Ćwiczenie 3. BADANIE WPŁYWU RODZAJU I STĘŻENIA SKŁADNIKÓW
ANTYOKSYDACYJNYCH ORAZ WARUNKÓW REAKCJI NA
ZDOLNOŚĆ INAKTYWACJI REAKTYWNYCH FORM TLENU.**

Zagadnienia do przygotowania:

1. Definicja reaktywnych form tlenu i ich przykłady.
2. Powstawanie reaktywnych form tlenu w organizmie człowieka.
3. Mechanizmy obrony przez reaktywnymi formami tlenu.
4. Zasada oznaczania zdolności antyoksydacyjnej substancji przy użyciu DPPH.

Aktywność antyoksydacyjną oznaczono posługując się zmodyfikowaną metodą Branda-Wiliamsa i wsp. przy użyciu syntetycznego stabilnego rodnika DPPH (1,1-difenylo-2-pikrylohydrazyd). Przygotowano 0,5 mM alkoholowy roztwór DPPH (19,71 mg DPPH rozpuszczono w 100 g etanolu 96%). Otrzymany roztwór przechowywano w temperaturze 2-8°C chroniąc od światła.

DPPH wykazuje silną zdolność absorpcji światła o długości 519 nm a jego roztwór ma intensywnie fioletowe zabarwienie. Po reakcji ze związkiem o właściwościach antyoksydacyjnych powstaje bezbarwny lub blado żółty roztwór, co powoduje spadek wartości absorpcji przy $\lambda=519$ nm. Właściwość ta pozwala na bezpośrednie śledzenie przebiegu reakcji i ilościowe oznaczenie liczby cząsteczek rodnika DPPH pozostałych w roztworze przez pomiar zmian wartości absorpcji przy $\lambda = 519$ nm.

1. Badanie zdolności antyoksydacyjnej roztworów kwasu askorbinowego

Przygotować 4 probówki i oznaczyć je 1, 2 3 i 4. Wyjściowy roztwór kwasu askorbinowego o stężeniu 1 mmola/dm³ należy kolejno dwukrotnie rozcieńczyć wodą destylowaną zgodnie z instrukcją z Tabeli 1 uzyskując roztwory o stężeniu 0,5 mmola/dm³, 0,25 mmola/dm³ i 0,125 mmola/dm³.

Tabela 1. Przygotowane rozcieńczenia kwasu askorbinowego

Nr probówki	Stężenie końcowe witaminy C	Objętość wody	Objętość roztworu witaminy C o stężeniu c = 1 mmola/dm ³
1	1 mmola/dm ³	0	0,8 ml
2	0,5 mmola/dm ³	0,4 ml	0,4 ml
3	0,25 mmola/dm ³	0,6 ml	0,2 ml
4	0,125 mmola/dm ³	0,7 ml	0,1 ml

Przygotować dwa statywy z 5 probówkami w każdym statywie. Oznaczyć je jako A₀, A₁, A₂, A₃ i A₄ w pierwszym statywie i B₀, B₁, B₂, B₃ i B₄ w drugim statywie. Do każdej z probówek A₀-A₄ i B₀-B₄ odpipetować 1,5 ml 0,5 mM roztworu DPPH a następnie dodać 20 µl roztworu witaminy C lub etanolu 96% o danym stężeniu zgodnie z Tabelami 2 i 3.

Tabela 2. Przygotowanie mieszanin reakcyjnych do badania aktywności antyoksydacyjnej rozcieńczeń witaminy C w temperaturze pokojowej

Nr probówki	Objętość roztworu DPPH	Objętość roztworu witaminy C o danym stężeniu
A ₀	1,5 ml	20 µl etanolu 96%
A ₁	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 1
A ₂	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 2
A ₃	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 3
A ₄	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 4

Tabela 3. Przygotowanie mieszanin reakcyjnych do badania aktywności antyoksydacyjnej rozcieńczeń witaminy C w temperaturze 2-8 °C

Nr probówki	Objętość roztworu DPPH	Objętość roztworu witaminy C o danym stężeniu
B ₀	1,5 ml	20 µl etanolu 96%
B ₁	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 1
B ₂	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 2
B ₃	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 3
B ₄	1,5 ml	20 µl roztworu z probówki nr 4

Statyw z probówkami A₀-A₄ ochronić przed światłem i inkubować w temperaturze pokojowej przez 30 minut. Statyw z probówkami B₀-B₄ ochronić przed światłem i inkubować w temperaturze 2-8°C w lodówce przez 30 minut. Po zakończeniu inkubacji zmierzyć wartość absorpcji dla każdej z próbek A₀-A₄ i B₀-B₄ przy długości fali $\lambda = 519$ nm wobec 96% etanolu jako próby odnośnikowej.

Zdolność antyoksydacyjną danego rozcieńczenia witaminy C obliczyć ze wzoru :

$$\% \text{ inhibicji} = 100\% \cdot (A_0 - A_i) / A_0$$

gdzie

A_0 – wartość absorpcji roztworu rodnika DPPH (A_0 lub B_0) przy $\lambda = 519 \text{ nm}$

A_i – wartość absorpcji danego stężenia roztworu witaminy C $\lambda = 519 \text{ nm}$ (A_1, A_2, A_3 i A_4 lub B_1, B_2, B_3 i B_4)

2. Badanie zdolności antyoksydacyjnej roztworów kwasu galusowego

Przygotować 4 probówki i oznaczyć je A, B C i D. Wyjściowy roztwór kwasu galusowego o stężeniu 1 mmola/dm^3 należy kolejno dwukrotnie rozcieńczyć wodą destylowaną zgodnie z instrukcją z Tabeli 4 uzyskując roztwory o stężeniu $0,5 \text{ mmola/dm}^3$, $0,25 \text{ mmola/dm}^3$ i $0,125 \text{ mmola/dm}^3$.

Tabela 4. Przygotowane rozcieńczeń kwasu galusowego

Nr probówki	Końcowe stężenie kwasu galusowego	Objętość wody	Objętość r-ru kwasu galusowego o $c = 1 \text{ mmola/dm}^3$
1	1 mmola/dm^3	0 ml	0,8 ml
2	$0,5 \text{ mmola/dm}^3$	0,4 ml	0,4 ml
3	$0,25 \text{ mmola/dm}^3$	0,6 ml	0,2 ml
4	$0,125 \text{ mmola/dm}^3$	0,7 ml	0,1 ml

Przygotować dwa statywy z 5 probówkami w każdym statywie. Oznaczyć je jako C_0, C_1, C_2, C_3 i C_4 w pierwszym statywie i D_0, D_1, D_2, D_3 i D_4 w drugim statywie. Do każdej z probówek C_0 - C_4 i D_0 - D_4 odpipetować 1,5 ml $0,5 \text{ mM}$ roztworu DPPH a następnie dodać 20 μl roztworu witaminy C lub etanolu 96% o danym stężeniu zgodnie z Tabelami 5 i 6.

Tabela 5. Przygotowanie mieszanin reakcyjnych do badania aktywności antyoksydacyjnej rozcieńczeń kwasu galusowego w temperaturze pokojowej

Nr probówki	Objętość roztworu DPPH	Objętość roztworu kwasu galusowego o danym stężeniu
C_0	1,5 ml	20 μl etanolu 96%
C_1	1,5 ml	20 μl roztworu z probówki nr 1
C_2	1,5 ml	20 μl roztworu z probówki nr 2
C_3	1,5 ml	20 μl roztworu z probówki nr 3
C_4	1,5 ml	20 μl roztworu z probówki nr 4

Tabela 6. Przygotowanie mieszanin reakcyjnych do badania aktywności antyoksydacyjnej rozcieńczeń kwasu galusowego w temperaturze 2-8 °C

Nr próbówki	Objętość roztworu DPPH	Objętość roztworu kwasu galusowego o danym stężeniu
D ₀	1,5 ml	20 µl etanolu 96%
D ₁	1,5 ml	20 µl roztworu z próbówki nr 1
D ₂	1,5 ml	20 µl roztworu z próbówki nr 2
D ₃	1,5 ml	20 µl roztworu z próbówki nr 3
D ₄	1,5 ml	20 µl roztworu z próbówki nr 4

Statyw z próbkami C₀-C₄ ochronić przed światłem i inkubować w temperaturze pokojowej przez 30 minut. Statyw z próbkami D₀-D₄ ochronić przed światłem i inkubować w temperaturze 2-8°C w lodówce przez 30 minut. Po zakończeniu inkubacji zmierzyć wartość absorpcji dla każdej z próbek C₀-C₄ i D₀-D₄ przy długości fali $\lambda = 519$ nm wobec 96% etanolu jako próby odnośnikowej (próbówka C₀ i D₀).

Zdolność antyoksydacyjną danego rozcieńczenia kwasu galusowego obliczyć ze wzoru:

$$\% \text{inhibicji} = 100\% \cdot (C_0 - C_i) / C_0$$

gdzie

C₀ – wartość absorpcji roztworu rodnika DPPH przy $\lambda = 519$ nm (C₀ lub D₀)

C_i – wartość absorpcji danego stężenia roztworu kwasu galusowego przy $\lambda = 519$ nm (C₁, C₂, C₃ i C₄ lub D₁, D₂, D₃ i D₄)

3. Porównanie zdolności antyoksydacyjnej różnych antyutleniaczy

Przygotować statyw z 10 próbkami i oznaczyć je jako K₀, K₁, K₂, K₃, K₄, K₅, K₆, K₇, K₈ i K₉. Do każdej z próbek K₀-K₉ odpipetować 1,5 ml 0,5 mM roztworu DPPH a następnie dodać 20 µl 1mM roztworu badanych antyoksydantów: witaminy C, kwasu galusowego, glutationu zredukowanego, cysteiny, rozcieńczeń kawy mielonej i rozpuszczalnej, zielonej herbaty, czarnej herbaty i czerwonego wina zgodnie z Tabelą 7.

Tabela 7. Przygotowanie mieszanin reakcyjnych do badania aktywności antyoksydacyjnej wybranych substancji

Nr próbówki	Objętość roztworu DPPH	Objętość roztworu badanego antyoksydanta
K ₀	1,5 ml	20 µl etanolu 96%
K ₁	1,5 ml	20 µl roztworu 1 mM witaminy C
K ₂	1,5 ml	20 µl roztworu 1 mM kwasu galusowego
K ₃	1,5 ml	20 µl roztworu 1mM glutationu zredukowanego
K ₄	1,5 ml	20 µl roztworu 1 mM cysteiny
K ₅	1,5 ml	20 µl roztworu rozcieńczenia kawy mielonej
K ₆	1,5 ml	20 µl roztworu rozcieńczenia kawy rozpuszczalnej
K ₇	1,5 ml	20 µl roztworu zielonej herbaty
K ₈	1,5 ml	20 µl roztworu czarnej herbaty
K ₉	1,5 ml	20 µl roztworu czerwonego wina

Statyw z próbkami K₀-K₉ ochronić przed światłem i inkubować w temperaturze pokojowej przez 30 minut. Po zakończeniu inkubacji zmierzyć wartość absorpcji dla każdej z próbek K₀-K₉ przy długości fali $\lambda = 519 \text{ nm}$ wobec 96% etanolu jako próby odnośnikowej.

Zdolność antyoksydacyjną danego rozcieńczenia kwasu galusowego obliczyć ze wzoru:

$$\% \text{ inhibicji} = 100\% \cdot (K_0 - K_i) / K_0$$

gdzie

K₀ – wartość absorpcji roztworu rodnika DPPH

K_i – wartość absorpcji roztworu danego antyoksydanta (K₁, K₂, K₃, K₄, K₅, K₆, K₇, K₈ i K₉)

Opracowanie wyników

Na podstawie uzyskanych wyników wykreślić na papierze milimetrowym zależności:

- Zdolności antyoksydacyjnej witaminy C od jej stężenia dla dwóch badanych wartości temperatur.
- Zdolności antyoksydacyjnej kwasu galusowego od jego stężenia dla dwóch badanych wartości temperatur.

Jaki jest wpływ temperatury i stężenia na zdolności antyoksydacyjne badanych związków?

Porównać zdolność antyoksydacyjną roztworów K₁- K₉ i wyciągnąć wnioski.